

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá tématem odborného školství na Sušicku na konci 19.století a v první polovině 20. století.

Téma jsem zvolila ze dvou důvodů. Jedním důvodem je, že ze sušického regionu pocházím a mám pocit, že odbornému školství je věnována nedostatečná pozornost nejen na odborné úrovni, ale i na úrovni veřejné. Druhým důvodem volby tématu je skutečnost, že pracuji na Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Sušice. Každodenně jsem konfrontována s realitou vzdělávání na této škole, vnímám aktuální situaci, vztahy, tendence a vývoj odborného školství. Současný stav odborného školství v naší zemi bych si dovolila hodnotit jako nepříznivý. Aspektů, které se na aktuálním vývoji odborných škol podílejí je celá řada, jako například vzdělání pedagogických pracovníků, chybějící motivace žáků a s tím související dramatické školní výsledky, vysoká absence školní docházky, školský management, byrokracie, chybějící spolupráce a zájem ze strany rodičů atd.

Každý z uvedených faktů otvírá mnoho otázek různého charakteru: „Je degradace odborného školství výsledkem vývoje pouze od doby po roce 1989?“, „Kde a v čem lze hledat bod proměny?“, „Jak jinak, lépe?“, „Jak posílit podstatné?“, aj. Historická zkušenost prokazuje svůj význam při hledání řešení soudobých problémů. Pro zodpovězení současných otázek je potřeba se vrátit k samotným základům. Proto mě zajímaly podrobnosti a okolnosti vzniku SOU a SOŠ Sušice i dalších odborných škol v kraji.

Současná situace ve školství je v častých případech obecně determinována upřednostňováním tržních ekonomických vztahů před obsahem, formou, metodami, cíli a výstupy vzdělání. Odborné školy jsou veřejností vnímány jako méně hodnotné, určené žákům se vzdělávacími a výchovnými obtížemi, vyučující jsou negativně přijímáni.

Oproti uvedenému se v našem kraji dodnes tradují výroky o „řemeslnících z učňovky“ a těch, co „vychodili zemědělkou“. Tyto výroky jsou zde synonymy pro řemeslnou zručnost, spolehlivost, dobře odvedenou práci, úctu k řemeslu.

Z výše popsaných důvodů jsem se chtěla o školách dozvědět něco blíže, chtěla jsem si položit otázky: jaké odborné školy se v regionu nacházely, jaké byly začátky a vývoj odborných škol, kdo školy navštěvoval, kým byly školy podporovány, jakého vzdělání dosáhli vyučující a jaká byla úspěšnost žáků ve vzdělávání.

Bakalářská práce se skládá z části teoretické a praktické.

Teoretická část vytváří komplexnější obraz o vývoji odborného školství. Proto jsem se nejprve pokusila rozkrýt širší historické vztahy, které poskytuje úvod o historickém vývoji českých zemí v kontextu střeoevropského prostoru od osmnáctého století do první poloviny dvacátého století.

V další kapitole se blíže zabývám rozvojem průmyslu. V navazující kapitole popisují vznik odborného a učňovského školství, následně se v 4. a 5. kapitole vyjadřuji k hospodářským a průmyslovým odborným školám.

V šesté kapitole utvářím geografickou, historickou a sociální charakteristiku města Sušice. Předposlední 7. a poslední 8. kapitola teoretické části přibližují tematiku židovského obyvatelstva v regionu a skutečnosti z období nacistické okupace, obě témata jsou se vzděláváním v sušickém regionu úzce propojena.

Pro teoretickou část bych jako nejpřínosnější uvedla práce autorů: Černoorský, Kasper, Kasperová, Lenderová, Lhoták, Rosa, Štern, řazeno v abecedním pořadí. Kompletní bibliografické záznamy může čtenář dohledat v seznamu literatury.

V praktické části prezentuji obraz o Odborné průmyslové škole v Sušici a Základní odborné škole rolnické v Sušici, pro jehož sestavení jsem získala informace z archiválních fondů odborných škol u Státního okresního archivu Klatovy a z lokálních historických periodik v knihovně Muzea v Sušici.

Shrnutí nabytých poznatků poskytuje závěr.

Klíčová slova: odborné školství, zemědělské školství, průmyslové školství, Sušice, odborné školy, pokračovací školy, Sušice, živnostenské školy, učňovské školy, okupace, židovství, vzdělání v první Československé republice.